کوشتنی عەبدلکەریم قاسم، دەرخەری ڕاستیەکی تاڵ … ئەحمەد کامەران

عەبدلکەریم قاسم سەرۆك وەزیرانە تیرۆکراوەکەی عێراق کە لە ساڵی 1963 لەلایەن بەعسیچیەکان و کۆنەپەرستەکانەوە تیرۆرکرا.

دەربارەی عەبدلکەریم قاسم کۆمەڵێك بۆچوونی جیاواز هەیە کە دەگوترێت سەرۆك وەزیرانێکی دیکتاتۆر بووە بەڵام هەندێ کی تر بە سەرۆکێکی دادپەروەرو دیموکراسی خواز ناوی دەبەن , ئەمەش لە کاتێکدا کە بەردوام عەبدلکەریم قاسم بانگەشەی عێراقێکی کۆماری و دیموکراسی دەکرد کە دووربێت لەهەموو پرەنسیبێکی ڕەگەزپەرستی و شۆڤینیزمی,بەڵام بەعسی چیەکان و ڕەگەزپەرستەکانی عێراق ئەم بانگەشەیەی عەبدلکەریم قاسمیان بەلاوە پەسەند نەبوو بۆیە لە کۆتایی دا توانیان لە پێسەیەکدا کۆتایی بە ژیانی بهێنن و عێراق بەرەو لێواری ڕەگەزپەرستی و دواکەوتوویی و مەزهەبی هەنگاو بنێت کە هەتاوەکو ئێستاش عێراق باجی هەموو جۆرە ڕەگەزپەرستیەك و مەزهەبچیەتیەك دەدات کە ئەمەش وای لە عێراق کردووە بیخاتە لێواری ڕووبارێکی نادیارەوە.

هەروەکو دەروونزانی بەناوبانگ عەلی وەردی دەڵێت: گەورەترین هەڵە لەمێژووی عێراق بریتی بوو لە کووشتنی عەبدلکەریم قاسم…

بێگومان ئەم قسەیەی عەلی وەردی بۆ خودی عەدبدلکەریم قاسم و مێژووی عێراق چەندین مانای گەورە بەدوای خۆیەوە جێ هێشتووە بەڵام خۆی لە بنەڕەتدا دەربارەی مێژوو عێراق بە درێژایی سەدەکاندا عێراق خاوەنی مێژوویەکی پڕ لە ئاڵۆزی و یەکلایی کردنەوەی سەرجەم ململانێکان بووە هەرچەندەش کە هەتاوەکو ئێستاش ئەم جۆرە ململانێیانە بە چەندین جۆری دیکەوە بەردەوامیان هەیە, لەگەڵ ئەوەشدا هەتاوەکو ئێستا تونێلی داهاتووی عێراق بەشێوەیەکی تاریکی ماوەتەوە .

لە پرسەکانی کوردا سەردەمی عەبدلکەریم قاسم دەتوانرێت بە سەردەمێکی زێڕین دابنرێت بۆ گەلی کورد کە یەکەم سەرۆك وەزیران بوو لە عێراق دانی بە مافەکانی گەلی کورد دانا لەگەڵ چەندین پاڵپشتی دیکەی تری خۆی بۆ سەرجەم پرسەکانی گەلی کورد, چوونکە عەبدلکەریم قاسم خاوەنی فکرێکی دیموکراسی بوو بۆ بەڕێوبردنی وڵات لەگەڵ ئەوەشدا خۆی لەهەموو جۆرە نەتەوە پەرستیەك پاراستبوو لە

هەمان کاتیشدا باوەڕی بە عێراقی دیموکراتی و یەکگرتوو هەبوو کە هەموو گەلەکەی لە ژێر ئاڵاکەی بە شێوەیەکی ئارام بحەسێتەوە , نەك وەکو ئەوەی ئەمڕۆ دەبینرێت لە عێراق کە دووژمنانی عێراق نایانەوێت گەلی عێراق بە شێوەیەکی ئارام ژیانی خۆیان بەڕێ بکەن کەچی بەردەوام لە نێو کێشەی قولدان گەلەکەی.
لەگەڵ ئەوەشدا ئەگەر بهاتووبایە لەلایەن نەتەوە پەرستەکان و فکرەبەعسیچیەکان تیرۆر نەکرابایە ئەگەرێك هەبوو کە هەرلەو سەردەمەدا کورد سەربەخۆیی خۆی ڕابگەیەنتبایە بەڵام هەرچەندە لەپاش چەندین ساڵ لە کوشتنی عەبدلکەریم قاسم دا وە لە ساڵی 1991 کورد توانی نیمچە سەربەخۆییەك لە پاش چەندین قوربانی و کیمبارانەوە کە لەلایەن ڕژێمە فاشیستەکەی بەعسەوە بەرامبەر بە گەلی کوردی ئەنجام دا کە هەتاوەکو ئێستاش لەگەڵی دابێت ئاسەواری ئەو ئازارە بە جەستەی کوردەوە ماوە بەتایبەتی ئەوانەی بەرکەوتەی چەکە کیمیاویەکەی ڕژێمی بەعس بوون,
بێگومان بەعسیچیەکان و شۆڤینیزمەکانی عێراق هەرئەوەیان دەزانی کە چاویان بەوە هەڵنەدەهات لەلایەن عەبدلکەریم قاسمەوە کورد مافەکانی خۆی وەربگرێت کەچی بۆ دواجار کۆتایی بە ژیانیان هێنا, ئەگەر ئێستا گوزەرێك بەنێو مێژووی ئەو کەسە دەسەڵات دارانەدا بکەین کە بە درێژایی مێژوو لە جیهان حوکمڕانیان کردوو بەشێوەیەکی دادپەروەرانە کە ئامانجیان خۆشگوزەرانی و یەکسانی بووە بۆ نەتەوەکەیان و تەواوی جیهان بەڵام لە پاڵیاندا کەسانی دەروون نەخۆش و شەڕانگێز ئەم جۆرە دەسەڵات دارانەیانە پێیان قبول نەبووە هەربۆیە هەموو جۆرە هەوڵێکی خۆیان خستۆتەگەر بۆ لەناو بردنیان کە بەهەر جۆرە شێوەیەك بێت بەڵام لە دەرئەنجامدا توانیویانە شوێن پەنجەی خۆیان لەنێو گەلەکانی خۆیان و جیهان بکەنەوە ئەو جۆرە دەسەڵات دارە دادپەروەرانە.

ئەگەر بێت و بەراوردێکی مێژوویی بکەین کە لەنێوان دوو سەرۆك وەزیراندا کە لە دوو سەردەمی جیاوازدا کە ئەویش عەبدلکەریم قاسم و عادل عەبدلمەهدی کە ئەوەمان بۆ ڕوون دەبێتەوە کە بۆ جارێکی دیکە لە عێراق کەسێکی دیموکراسی خواز و دۆستێکی گەلی تری کوردیان تیرۆر کرد بەڵام بەشێوەیەکی تر نەك بە کووشتن چوونکە بارودۆخەکە وەکو بارودۆخی سەردەمی عەبدلکەریم قاسم نەخوازراو بووکە جارێکی تر سەرۆك وەزیرانێکی تری عێراق تیرۆر بکەن بەڵام توانیان بەشێوەیەکی دیکە دووری بخەنەوە لە گۆڕەپانی سیاسی عێراق و کەچی تاوەکو ئێستا داهاتووی عێراق ناڕوونەو لەگەڵ ئەوەشدا نازانرێت کە کەشتیە گەورەکەی عێراق کە ماوەی سێ مانگە بێ سەرو بەرەیە هەربۆیە

نازانرێت داهاتووی ئەم کەشتیەی گەلی عێراق بەرەو چ ئاراستەیەك هەنگاو دەنێت.
بەداخەوە هەرکاتێك کەسێکی دادپەروەر لە عێراق بیەوێت لەدایك بێت بۆ میلەتە هەژارەکەی کەچی ڕووبەڕووی چەندین کێشەو گرفتی جۆراوجۆری دەکەن کە هەتاوەکو دەگاتە حالەتی کوشتنیشی ئەمەش بەهۆی ئەوەی کە لە عێراق کە سانی شۆڤێنیزم و ڕەگەزپەرست و مەزهەبچی و کۆنە بەعس و گەندەڵ و بەرژەوەندخوازبوونیان هەیە هەربۆیە عێراق هیچ کاتێك ئیسراحەت بەخۆیەوە نابینێت کە هەتاوەکو ئەم جۆرە کەسانە دانەما□□ن لەنێو عێراقدا.هەربۆیە نەك عەبدلکەریم قاسم و عادل عەبدلمەهدی هەرکەسێك تر بێت دەست بۆ کاری چاکە ببات و ئەو جۆرە کەسانە لە دەورووبەری دا بوونی هەبێت زۆر ئەستەمە بتوانێت بە ئارەزووی خۆی و میلەتەکەی کار بۆ وڵاتەکەی بکات…